

Opole, dnia 20 lipca 2010 r.

OŚR.I.BS.7670-114/09/10

Samorządowe Kolegium Odwoławcze
ul. Oleska 19a
45-052 Opole

dotyczy: odwołania od decyzji **Prezydenta Miasta Opola nr OŚR.I.BS.7670-114/09/10 z dnia 30.06.2010r.** o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. „Budowa infrastruktury umożliwiającej wykorzystanie paliw alternatywnych na bazie odpadów innych niż niebezpieczne w procesie wypalania klinkieru w Cementowni „ODRA” S.A.”.

Na podstawie art.129 §1, art.131 i art.133 *Kpa* przekazuję odwołanie organizacji ekologicznej pn. Stowarzyszenie (Technologii Ekologicznych) SILESIA, wniesione pismem (bez numeru) z dnia 11.07.2010r. (data wpływu 14.07.2010r.), od decyzji Prezydenta Miasta Opola nr OŚR.I.BS.7670-114/09/10 z dnia 30.06.2010r., o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia, wydanej przez Prezydenta Miasta Opola na podstawie art.71 ust.1 i ust.2 pkt.1, art.72 ust.1 pkt.3, ustawy z dnia 3 października 2008r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [Dz.U. Nr 199, poz.1227 ze zm.], zwanej dalej *ustawą*.

Organizacja ekologiczna Stowarzyszenie Technologii Ekologicznych SILESIA, z siedzibą w Opolu ul. Tulipanów 10, uczestniczyła w postępowaniu na prawach strony; odwołanie wniesione zostało w terminie, tj. 14.07.2010r. - data doręczenia decyzji Stowarzyszeniu 07.07.2010r.

Ponadto - w odniesieniu do treści wniesionego odwołania przedstawia się jn. w przedmiotowej sprawie stanowisko tut. organu, w kontekście zarzutów o charakterze proceduralnym, prawnym (wymogów prawa wiążących prowadzącego przedmiotową instalację) oraz technologicznym.

Ad.1 Brak konsultacji społecznych do raportu OOS

W pierwszej kolejności wyjaśnia się kilka istotnych aspektów postępowania administracyjnego prowadzonego na podstawie przepisów *ustawy OOS*, w szczególności dot. udziału społeczeństwa w postępowaniu prowadzonym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W kontekście poniżej przedstawionych wyjaśnień stawia się, w szczególności zaskarżającemu decyzję, pytanie retoryczne: **czy w odniesieniu do postępowania prowadzonego w przedmiotowej sprawie i zakończonego (zaskarżoną) decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, można mówić o „braku konsultacji społecznych do raportu OOS”?** Podkreśla się w tym miejscu, że w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach *ustawa* nie przewiduje działań zw. konsultacjami społecznymi.

- Obowiązkiem organu prowadzącego postępowanie, w ramach którego prowadzona jest ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, jest zapewnienie w tym postępowaniu możliwości udziału społeczeństwa (art.79 ust.1 *ustawy*). Powyższy obowiązek realizowany jest przez organ poprzez podanie do publicznej wiadomości, oczywiście w rozumieniu *ustawy* (art.3 ust.1 pkt.11) - bez zbędnej zwłoki, co nie oznacza natychmiast - informacji o złożonym wniosku o decyzję środowiskową i raporcie, i innych, co oznacza przystąpienie do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i rozpoczęcie 21-dniowego okresu na wnoszenie przez społeczeństwo uwag i wniosków w sprawie, co zwane będzie dalej upublicznieniem przedsięwzięcia. W dniu 04.11.2009r., po sprawdzeniu wniosku w zakresie formalnym i po ustaleniu stron postępowania, wszczęte zostało postępowanie, tj. poinformowane zostały strony postępowania o przedsięwzięciu planowanym przez Cementownię ODRA, równocześnie dokumenty przekazane zostały do uzgodnienia/zaopiniowania organom zgodnie z ich właściwością rzeczową i miejscową. Prezydent Miasta Opola jako organ prowadzący postępowanie (tylko), w związku z wieloletnimi doświadczeniami, upublicznia zazwyczaj przedsięwzięcie po dokonaniu przez organy uzgadniające oceny zawartości merytorycznej raportu i po ewentualnym jego uzupełnieniu. W szczególności organ zwraca szczególną uwagę na merytoryczną ocenę raportu dokonaną przez Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, zwanego dalej RDOŚ, ze względu na kompetencje i właściwość rzeczową tego organu, tj. m.in. dokonywanie oceny oddziaływania (planowanych) przedsięwzięć na środowisko.

- Niezależnie od terminu upublicznienia przedsięwzięcia, społeczeństwo nigdy nie pozostaje bez informacji o złożonym wniosku, raporcie, czy też wydanej decyzji, gdyż obowiązkiem organu jest (art.21 ust.1 *ustawy*) zamieszczenie danych o złożonych dokumentach w publicznie dostępnym wykazie, rozpowszechnianym drogą elektroniczną, tj. prezentowanym w BIP-ie, w zakładce System Informacji o Środowisku. W przedmiotowym przypadku – informacja o wniosku zamieszczona została w zakładce „Wnioski o wydanie decyzji,...” poz.1064 (zgodnie z właściwym rozporządzeniem jako karta A), informacja o raporcie – w zakładce „Raporty o oddziaływania na środowisko,...” poz.67 (jako karta E).

Wobec powyższego, osoba zainteresowana sprawami środowiskowymi może w dowolnym momencie powziąć informację o dokumentach złożonych organowi, na zasadzie udostępnienia informacji o środowisku wystąpić o udostępnienie tych dokumentów (odpłatnie), choć niewątpliwie, jeżeli przedsięwzięcie nie jest jeszcze upublicznione, nie może na tym etapie jako strona społeczna składać uwag i wniosków w sprawie.

- W przedmiotowym postępowaniu upublicznienie przedsięwzięcia przeprowadzone zostało w dniach 23.02.-16.03.2010r. (włącznie), tj. po pierwszym wezwaniu RDOŚ o uzupełnienie raportu oraz po jego uzupełnieniu przez Inwestora; uzupełnienie w dniu 29.01.2010r. złożone zostało zarówno do ROŚ, jak i do tut. organu. Podanie do publicznej wiadomości informacji o przedsięwzięciu nastąpiło zgodnie z wymogami ustawowymi.

Z uprawnienia złożenia uwag i wniosków w ramach upublicznienia skorzystały konkretnie cztery podmioty, ale nie skorzystało (dlaczego?) Stowarzyszenie (Technologii Ekologicznych) SILESIA, w tym dwa podmioty (P. Stanisław Łągiewka w imieniu Zarządu Dzielnicy Zakrzów oraz P. Maria Wróblewska występująca osobiście i w imieniu Polskiego Klubu Ekologicznego Koło w Opolu) wystąpiły o udostępnienie elektronicznej wersji Raportu i jego uzupełnienia złożonego w dniu 29.01.2010r. (pisma o udostępnienie w aktach sprawy) i na ich podstawie złożyły uwagi i wnioski.

W trakcie trwania upublicznienia, jak również po tym okresie, kontaktujące się z tut. organem osoby (nadmienia się, że były to tylko te osoby, które w sprawie wystąpiły już wcześniej) informowane były na bieżąco o aktualnym na dany dzień etapie postępowania, tj. o trwającym etapie uzgadniania warunków przez RDOŚ (opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu w przedmiotowej sprawie wpłynęła do organu przed okresem upublicznienia), o wystosowaniu przez RDOŚ drugiego wezwania do uzupełnienia raportu, gdyż uzupełnienie pierwsze nie zrealizowało w całości treści pierwszego wezwania, jak również przekazywano informację o podjęciu przez tut. organ decyzji o przeprowadzeniu rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa. Drugie uzupełnienie raportu złożone zostało zarówno do RDOŚ jak i do tut. organu w dniu 29.03.2010r. Dokonanie drugiego uzupełnienia Raportu warunkowało termin przeprowadzenia rozprawy administracyjnej, a termin, wyniki i wnioski z rozprawy administracyjnej warunkowały wydanie uzgodnienia przez RDOŚ.

- Podkreśla się raz jeszcze, w ślad za zapisami ze str.7 decyzji, że rozmowy ze stroną społeczną i kwestie przez nią podnoszone dotyczyły zagadnień bardzo zasadniczych, a ich wyjaśnienie wydawało się kluczowe w zrozumieniu specyfiki procesu współspalania odpadów w postaci PA w piecu obrotowym, zatem w ocenie tut. organu, RDOŚ-iu i również Inwestora, jedynie szerokie ich przedstawienie, omówienie i rozważenie w ramach rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, mogło być szansą na osiągnięcie porozumienia, pomimo – jak w odwołaniu skarżący rozbudowuje tę myśl cytatem z str.6 decyzji – **„zdecydowanego protestu społecznego”**. Zdaniem tut. organu tylko rozprawa administracyjna dawała możliwość zaproszenia specjalistów z dziedziny „cementownianej” w celu zaprezentowania ich stanowisk w przedmiotowej sprawie - jako praktyków, również naukowców, dawał możliwość zaprezentowania on-line przez Cementownię ODRA komputerowego systemu sterowania procesem z możliwością kontrolowania wszystkich parametrów procesu, zapisywania wszystkich stanów procesu i związane z tym archiwizowanie (wieloletnie) danych procesu, również zaprezentowania systemu kontroli emisji (zakład poddał się ciągłej kontroli emisji).

- str. 3 odwołania –

skarżący stwierdza, iż na rozprawie administracyjnej rozdany został dokument pt. „Raport o oddziaływaniu na środowisko zaplanowanej budowy infrastruktury umożliwiającej wykorzystywanie paliw alternatywnych wytworzonych na bazie odpadów innych niż niebezpieczne w procesie wypalania klinkieru w Cementowni ODRA S.A.”, z datą „Opole-kwiecień-2010r.”, a w nim...

Jedynym wytłumaczeniem na powyższe stwierdzenie, choć też nie do końca, może być tylko fakt, że w związku ze spóźnieniem się na rozprawę administracyjną P. Tomasz Wolny mógł nie wiedzieć, jakie w istocie materiały przygotowane zostały na rozprawę. Fakt jest taki, iż materiały na rozprawę z własnej inicjatywy przygotował sam Inwestor, w postaci wielu kompletów oprawionych w koszulki foliowe (jeden znajduje się w aktach sprawy), a każdy z nich zawierał krótkie poglądowe opracowanie, z wieloma kolorowymi ilustracjami i ogólnymi informacjami o wypalaniu klinkieru, przemiale cementu, kontroli procesu, odpowiadające na postawione ogólne pytania „Co to jest paliwo alternatywne?“, „Co można spalać?“ oraz - w odniesieniu już do przedmiotowego przedsięwzięcia – zawierał Streszczenie w języku niespecjalistycznym z ujednoliconej wersji raportu z kwietnia 2010r. Materiały jw. przygotowane dla uczestników rozprawy, głównie strony społecznej, absolutnie nie miały charakteru dokumentu, który miał być poddany ocenie społecznej w ramach upublicznienia przedsięwzięcia. Intencje Inwestora w tej materii były tak oczywiste, że jest aż niepojęte, aby odczytać je w sposób zaprezentowany przez skarżącego decyzją, a w odwołaniu przytoczyć jako zarzut.

O ujednoliconą elektroniczną wersję raportu wystąpiły w ramach udostępnienia informacji o środowisku jedynie dwa podmioty: P. Lidia Błystak w imieniu Polskiego Klubu Ekologicznego Koło w Opolu (2 egz.) oraz sam skarżący P. Tomasz Wolny (pisma o udostępnienie w aktach sprawy) i osoby te w tamtym momencie dysponowały raportem w wersji ujednoliconej.

– str. 4 odwołania -

skarżący stwierdza, że wniosek [z dnia 30.04.2010r., o dopuszczenie Stowarzyszenia do uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony] cyt. „złożony został, by uzyskać dostęp do pozostałej dokumentacji, gdyż nawet nam trudno się było rozeznąć co do zaawansowania tego postępowania. Na zapytania telefoniczne z marca i kwietnia 2010r. [???] otrzymywaliśmy informacje, że raport jest, jednak nie jest jeszcze upubliczniony, bo ciągle coś jest poprawiane.”

Po pierwsze - na jakiej podstawie, na rzekome zapytania telefoniczne w marcu i w kwietniu 2010r. dot. postępowania zw. z Cementownią, pracownik merytoryczny mógłby odpowiedzieć, że raport nie jest upubliczniony, bo (...), skoro podanie do publicznej wiadomości miało już miejsce.

Po drugie – może zapytanie/zapytania telefoniczne złożone zostały nie w marcu i w kwietniu 2010r, a np. w listopadzie lub grudniu 2009r., lub w styczniu 2010r., kiedy to raport przekazany został do zaopiniowania do PPIS, a do uzgodnienia do RDOŚ, i w przypadku obu organów po analizie merytorycznej sformułowane zostały wezwania do uzupełnienia i raport podlegał właśnie uzupełnianiu.

Po trzecie – pierwsze konkretne zainteresowanie się Stowarzyszenia sprawą Cementowni datuje się na dzień 26.04.2010r. (korespondencja e-mail w aktach sprawy). Jest bardzo celowe przytoczenie w tym miejscu fragmentu tej korespondencji w części dot. sprawy Cementowni (zadano w niej również pytanie dot. sprawy Remondisu):

Stowarzyszenie SILESIA: „Na stronie opolskiego BIP-u jest informacja o rozprawie administracyjnej dotyczącej instalacji do spalania paliw alternatywnych przy Cementowni Odra. Czy to oznacza, że raport środowiskowy jest do wglądu przez zainteresowaną społeczność? Jeżeli w/w raport jest już osiągalny, proszę tą drogą o jego udostępnienie; najlepiej w wersji elektronicznej a jak nie to w papierowej. Prosiłbym, tak jak poprzednio [w sprawie Remondisu], o wyliczenie opłaty środowiskowej, którą natychmiast uiszczę przez Internet. Raport odbiorę (i przyniosę podpisany wniosek o udostępnienie) osobiście w piątek w siedzibie urzędu.”

Pracownik WOŚIR: „Domniemuję, że pyta Pan o tzw. upublicznienie przedsięwzięcia. Upublicznienie przedsięwzięcia planowanego przez CEMENTOWNIĘ trwało – podobnie jak dla Remondisu – w dniach 23.02-16.03.2010r.; na stronie internetowej Urzędu Miasta obwieszczenie w tej sprawie z dnia 19.02.2010r. Był to czas dla strony społecznej na wnoszenie uwag i wniosków dot. planowanej inwestycji. Bieżące ogłoszenie jest informacją o planowanej rozprawie administracyjnej otwartej dla społeczeństwa. O udostępnienie raportu jako informacji o środowisku można wystąpić na każdym etapie postępowania, również po jego zakończeniu. Na ten moment dysponujemy również raportem w wersji – nazwę ją – „ujednoliconej”, po uzupełnieniach opracowanych w związku z wezwaniami RDOŚ-ia. Jest to materiał, na którym pracuje RDOŚ i na jego podstawie sformułuje swoje stanowisko.”

Nadmienia się, że w postępowaniu dot. Remondisu (prowadzonym na podstawie ustawy *Prawo ochrony środowiska*), w trakcie trwania upublicznienia w tym samym okresie, Stowarzyszenie SILESIA złożyło uwagi i wnioski do raportu oraz wnioski o umożliwienie udziału Stowarzyszenia w postępowaniu na prawach strony, po czym na koniec z definicji złożyło odwołanie od decyzji. Ponadto, P. Maria Wróblewska, która występowała w przedmiotowej sprawie osobiście, również

w imieniu Polskiego Klubu Ekologicznego Koło w Opolu, w trakcie trwania upublicznienia przedsięwzięcia w okresie jw. oraz późniejszym, wielokrotnie próbowała skontaktować się z P. Tomaszem Wolnym – bezskutecznie.

- W kontekście treści na str.3 i str.4 odwołania, stwierdza się, co następuje:
W postępowaniu nie występują raporty środowiskowe (tabela str.4), lecz **jeden** raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, który:
 - został uzupełniony osobnym opracowaniem złożonym w dniu 29.01.2010r.,
 - ponieważ uzupełnienie z dnia 29.01.2010r. nie zrealizowało w całości treści wezwania, raport uzupełniony został o brakującą część, a uzupełnienie złożone zostało w dniu 29.03.2010r.,
 - te trzy dokumenty, tzn. raport podstawowy i dwa uzupełnienia połączono w jedno opracowanie, które ze względu na formę nazwane zostało „raportem ujednoczonym” i które przedłożono organom w dniu 20.04.2010r.

„Ujednoczenie” raportu nastąpiło na prośbę organu prowadzącego postępowanie oraz RDOŚ; w związku z wysokim stopniem skomplikowania przedsięwzięcia uzyskano w ten sposób dokument łatwiejszy do analizowania.

Istotne jest, co się mocno podkreśla i czego świadomość skarżący posiada, że uzupełnienia raportu w żadnym stopniu nie wprowadzały zmian do parametrów przedsięwzięcia i jego warunków, a zatem raport nie został zmieniony, a jedynie uzupełniony.

W sytuacji powyższej, absolutnie nie jest zasadne i nie jest to praktyką organów, poddawanie ponownej ocenie społecznej tego samego przedsięwzięcia, każdorazowo w przypadku uzupełnienia raportu.

W przedmiotowym przypadku, nie ma analogii do innego niedawnego, znanego Stowarzyszeniu SILESIA, postępowania (dot. Remondisu), w którym w ramach uzupełnienia raportu Inwestor zaproponował i przeanalizował nowy wariant przedsięwzięcia, który winien być poddany i został poddany ponownej ocenie społecznej w ramach ponownego upublicznienia.

- Ponadto, informuje się i krótko wyjaśnia kwestie pozostałe.
 - Oględziny zakładu przeprowadzone w dniu 07.04.2010r. nie spowodowały konieczności dokonania kolejnych uzupełnień raportu. Oględziny pozwoliły poznać zakład „w naturze” i upewnić się, co do słuszności rozstrzygnięć, które miały być podjęte w przyszłości.
 - Wyżej zostało już wyjaśnione, na czym polega forma ujednoczona raportu oraz była ona niejako życzeniem organów.
 - Z zapisów decyzji wynika jasno, że podstawą uzgodnienia RDOŚ był raport ujednoczony, tym samym podstawą wydania decyzji był raport ujednoczony.

Ad.2 Brak rozpatrzenia uwag i wniosków społeczeństwa

- Zarzut braku rozpatrzenia uwag i wniosków społeczeństwa, w ocenie organu, jest zupełnie nietrafiony. Uwzględnienie złożonych uwag i wniosków zależne jest w znacznym stopniu od stanowiska RDOŚ. Nadmienia się, że do RDOŚ przekazane zostały kserokopie uwag i wniosków złożonych podczas upublicznienia przedsięwzięcia oraz uwagi i wnioski złożone przez Stowarzyszenie SILESIA podczas rozprawy administracyjnej (pismo przekazujące w aktach sprawy).
- Jak zostało wyżej stwierdzone, absolutnie nie było zasadne poddawanie ponownej ocenie społecznej tego samego przedsięwzięcia; zaś organ nie ma wpływu na to, czy organizacja ekologiczna dotrzyma terminu na wniesienie uwag i wniosków w ramach 21-dniowego okresu upublicznienia przedsięwzięcia.
- W uzasadnieniu decyzji (str.10) omówione są wszystkie uwagi, w tym Stowarzyszenia SILESIA. Ponadto, oczywiste jest, że odnosząc się/odpowiadając na złożone uwag i wnioski, każdy organ posiłkuje się wyjaśnieniami zaczerpniętymi z różnych źródeł, wyjaśnieniami różnych specjalistów, w tym często Inwestora, a skoro posiłkuje się nimi i je przytacza „jak własne” to logiczne jest, że je podziela.

Ad.3 Brak wnikliwej analizy materiału dowodowego

- Kwestie/wątpliwości poruszane w pismach przez Stowarzyszenie SILESIA poruszały tematy już wyjaśnione - czy to w raporcie, w prezentacjach i omówieniach na rozprawie administracyjnej oraz w piśmie Cementowni ODRA odpowiadającym na uwagi wniesione przez Stowarzyszenie na rozprawie. Odnosiło się wrażenie, że wnioski składane przez Stowarzyszenie dążyły do przeciągania biegu sprawy w nieskończoność i nie wносиły żadnych nowych dowodów do postępowania – dotyczyły innych zagadnień.

- Na przykład wniosek dot. emisji niezorganizowanej był podniesiony bez wglębiania się autora w jakiegokolwiek istniejące ustalenia decyzyjne – w obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym z 2004r. wydanym przez Wojewodę Opolskiego, zmienianym decyzjami z 2007r. oraz z 2009r., zakład ma ustaloną wielkość emisji niezorganizowanej oraz czas i sposób na jej redukcję do 2011r.
- W drugim zaś wniosku prowadzenie działań kompensacyjnych przez Cementownię ODRA, w związku z realizacją inwestycji objętej zakresem raportu byłoby bezcelowe, gdyż w przedmiotowym przypadku jej realizacja spowoduje zmniejszenie emisji pyłów oraz tlenków azotu do powietrza. Ale fakt zmniejszania emisji pyłów oraz tlenków azotu do powietrza, w przypadku instalacji „cementownianych” współpalających odpady, trzeba przyjąć do wiadomości i go zaakceptować, a nie podważać. Wystąpienia specjalistów podczas rozprawy administracyjnej były okazją ku temu.

Ad.4 Brak analizy konfliktów społecznych w ostatecznej wersji raportu OOS z dnia 20 kwietnia 2010r.

- W rzeczywistości na rozprawie administracyjnej było mało zdecydowanych przeciwników wniosku Cementowni ODRA S.A., natomiast znalazł on mocne poparcie wielu zwolenników, którzy reprezentowali inne organizacje, jak np. opinia wyrażona przez Prezesa Klubu Ochrony Środowiska Śląska Opolskiego Panią Danutę Lepucką. Również przedstawiciele osiedla Chabrów oraz dzielnicy Zakrzów, będąc w Cementowni mieli okazję zobaczyć „na własne oczy” proces wypalania klinkieru, zamaszynowanie tej instalacji oraz proces sterowania nią. Dlatego przedstawiciele tych mieszkańców Opola nie wnosili uwag na rozprawie, gdyż ich wątpliwości zostały wyjaśnione podczas wizyty w zakładzie.
- Obecny na rozprawie przedstawiciel Stowarzyszenia Producentów Cementu z Krakowa wyraził pozytywną opinię o planowanym przedsięwzięciu, ponieważ jako wieloletni znawca tematyki współpalania paliw alternatywnych w innych polskich cementowniach jest przekonany o jego całkowitym bezpieczeństwie. Również przedstawiciel reprezentujący najwyższej klasy specjalistów w Polsce w zakresie prowadzenia specjalistycznych badań emisji zanieczyszczeń ze współpalania paliw alternatywnych w cementowniach potwierdził, iż jest to bezpieczny proces dla ludzi i środowiska.

Ad.5 Brak analizy najlepszych dostępnych technik (BAT) wg art.143 p.o.ś.

- Ogłoszenie o treści jn. o nowym BAT, ukazało się na stronie Ministerstwa Środowiska dopiero 10.06.2010r., tj. po zakończeniu postępowania.
(10.06.2010)
Uprzejmie informujemy, że 18 maja 2010r., nowy Dokument Referencyjny BAT dla cementu, wapna i tlenku magnezu (CLM BREF), został oficjalnie przyjęty przez Komisję Europejską. Dokument jest dostępny za pośrednictwem poniższego linku: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>.
- Zatem, w chwili wszczęcia postępowania obowiązywał dokument poprzedni; zgodnie z zasadą, iż postępowanie rozpoczęte przed zmianami, np. w przepisach prawnych lub innych dokumentach, powinno być prowadzone zgodnie z zapisami obowiązującymi w chwili jego wszczęcia. W przeciwnym wypadku trudno byłoby zakończyć jakiegokolwiek postępowanie, ponieważ zmiany w prawie, w programach lub innych dokumentach czy normach są nieustanne.
- Dokument ten został opublikowany na stronie Ministerstwa Środowiska w dniu 10.06.2010 a więc po zakończeniu postępowania. Link: <http://ipcc.mos.gov.pl/ipcc/?id=35>
- Emisje rzeczywiste, o których traktuje BAT, są przez zaskarżającego mylone z emisjami dopuszczalnymi i dowolnie interpretowane.
- Jednocześnie należy nadmienić, iż w procesie wypału klinkieru (surowiec cementowni nie jest zasiarczony) następuje bardzo znaczna redukcja emisji SO₂ powstającego z paliwa. Jest to proces suchego odsiarczania spalin, zatem emisja ta nie zmieni się w sposób zauważalny, gdyż ponad 95% SO₂ z gazów odlotowych reaguje z alkalicznym materiałem i pozostaje na trwałe związane z klinkierem, a później z cementem.
- Osiągane aktualnie niskie poziomy emisji SO₂ nie wynikają z limitów narzuconych na zawartość siarki w węglu, lecz głównie z faktu jej redukcji w procesie wypalania klinkieru ok. 95%. Wobec powyższego emisja SO₂ nie ulegnie zwiększeniu po wprowadzeniu współpalania. Rzeczywista emisja SO₂ składać się będzie z emisji pochodzącej z paliwa alternatywnego oraz z tradycyjnego.

Ad.6 W całości podtrzymujemy nasze wątpliwości, wyrażone w uwagach i wnioskach

ad.a) postępowanie jest bezprzedmiotowe w myśl art. 105 kpa

- W jednym ze swoich pism Cementownia ODRA podawała nazwę i adres takiego przykładowego wytwórcy. Istnieją w kraju firmy produkujące paliwa alternatywne o kodzie 19 12 10, które mają możliwości przygotowania paliwa o parametrach z góry założonych – zgodnie z wymaganiami klienta. Przykładowa taka firma to SITA STAROL Sp. z o.o. SIEDZIBA: ul. Kluczborska 29, 41-500 CHORZÓW; BIURO: Al. Korfantego 191, 40-153 KATOWICE tel. +48 (32) 203 76 74, fax. +48 (32) 203 76 80, <http://www.starol.eu>.
- W pozwoleniu zintegrowanym wydanym przez Marszałka Województwa Śląskiego w Katowicach dla SITA-STAROL Sp. z o.o. w Chorzowie, określono m.in. warunki wytwarzania paliw alternatywnych 19 12 10, określono wyposażenie laboratorium badającego odpady dostarczane, z których produkowane są paliwa alternatywne oraz do kontroli samego paliwa alternatywnego pod względem spełnienia wymogów podanych przez odbiorców. Określono również zakres oraz częstotliwość prowadzonych badań. Są tam również zapisy mówiące, że paliwo to może być wykorzystywane przez cementownie w procesie R1 (współspalane).
- Na dostawę paliw alternatywnych zostaną zawarte odpowiednie umowy handlowe i żaden „poważny” dostawca istniejący i działający na tym rynku nie pozwoli sobie na wysłanie partii, których sam najpierw nie przebadania (posiadanie własnego laboratorium jest koniecznością) i nie uzyska pewności, co do spełnienia parametrów określonych przez klienta. Tylko z takimi dostawcami współpraca będzie możliwa i taka też jest prowadzona w przypadku innych cementowni. Wymagania są tak ostre, że mniejsi i niepewni dostawcy paliw są szybko z rynku eliminowani i przestają funkcjonować.

ad.b) brak odniesienia się do danych z E-PRTR

- Te zarzuty są całkowicie bezpodstawne i dowodzą niezrozumienia, czym jest emisja dopuszczalna, a czym emisja zmierzona rzeczywista, godzinowa lub roczna.
- Wyjaśnienia w tej sprawie Cementownia ODRA przedstawiała w piśmie z dnia 17.05.2010r., a organ prowadzący postępowanie - w uzasadnieniu decyzji (str.10). Dane przekazane do e-prtr nie mają nic wspólnego z obowiązującą emisją dopuszczalną dla zakładów ani nie służą jako dane wyjściowe do jej ustalenia, co błędnie jest sugerowane przez autora uwag do raportu.
- Aktualnie na stronach PRTR jest dostępne kolejne sprawozdanie za 2008r.

ad.c) tlenki azotu NOx

- W tej sprawie również Cementownia ODRA przedstawiała wyjaśnienia w piśmie z dnia 17.05.2010r., a organ prowadzący postępowanie - w uzasadnieniu decyzji (str.10).
- System sterowania procesem wypalania klinkieru prowadzony jest przy użyciu systemu CEMAT w wersji 6.1 (SIMATIC PCS 7), tzn. nowoczesnego systemu pracującego w wielu cementowniach. Zapewnia on utrzymanie pełnego nadzoru nad całym procesem, a w połączeniu z systemem ciągłych pomiarów emisji (system ten również jest zainstalowany i pracuje w zakładzie), umożliwia nieprzekraczanie dopuszczalnych norm emisji, w tym również NOx.
- Do tej pory ze względu na ustaloną emisję dopuszczalną NOx odpowiadającą 800 mg/um³ nie było powodów do ustawienia i pracy niskoemisyjnego palnika w sposób zapewniający nieprzekraczanie 500 mg/um³. Możliwości palnika zostaną w pełni wykorzystane przy wprowadzeniu współspalania – dodatkowe paliwo podawane tym samym palnikiem z dodatkową ilością powietrza.
- Z doświadczeń innych cementowni wynika, iż podczas współspalania w pewnym stopniu ograniczana jest wydajność pieca obrotowego, co dodatkowo ma wpływ na zredukowanie emisji NOx, nawet o ok. 20 %.

ad.d) bypass dla chloru i dla siarki

- Chlor wyprowadzany z układu wymienników cyklonowych pieca poza instalację nie występuje w postaci gazowej, a jedynie w postaci związków stałych. Instalacje bypassu są typowe dla technologii suchej produkcji klinkieru.

- W Cementowni ODRA materiał ten po wytrąceniu w cyklonach bypassu jest odprowadzany do zbiornika znajdującego się na hali, a następnie dozowany do młyna cementu, gdzie jest przemielany wraz z innymi materiałami. Opis tej instalacji Cementownia ODRA przedstawiała w piśmie z dnia 17.05.2010r. (Stowarzyszenie SILESIA jest w posiadaniu tego pisma, ponadto zamieściło je na swojej stronie internetowej).
- W punkcie 2 pisma Cementowni ODRA z dnia 17.05.2010r. przedstawiona została charakterystyka procesu produkcyjnego – układ wewnętrzny obejścia (bypass). Bypass jest regulowanym układem bocznikowania gazów (0-7%), typowym fragmentem wymienników cyklonowych, w który wyposażane są piece obrotowe do produkcji klinkieru cementowego pracujące w tzw. suchej technologii. Celem jego działania jest ograniczenie obiegu alkaliów oraz wyeliminowanie zaburzeń technologicznych związanych z obiegiem chloru. Gazy te odciągane z komory wlotowej pieca są gwałtownie schładzane poprzez zmieszanie z zimnym powietrzem do temp. ok. 320°C, odpylane w wysokosprawnej baterii cyklonowej i wprowadzane ponownie pomiędzy drugi i trzeci stopień wymiennika. Pyły "bypassu" są odprowadzane do zbiornika nad młynem cementu poprzez hermetyczną instalację transportu, a następnie przemielane wraz z materiałem w młynie cementu. Instalacja chłodzenia i transportu pyłów składa się z podajnika ślimakowego z płaszczem wodnym, zbiornika buforowego oraz pompy Fullera wraz z układem rurociągów. Nie służy on zatem do odprowadzania do atmosfery i nie odprowadza jakichkolwiek gazów ani czystych, ani zanieczyszczonych, nie stanowi również żadnego dodatkowego emitora. Nie ma więc fizycznej możliwości ani potrzeby jakiegokolwiek monitorowania emisji z tego układu, ponieważ taka nie występuje.

ad.e) transport

- W punkcie 4 pisma z dnia 17.05.2010r. Cementownia ODRA ustosunkowała się do zarzutu „wzrost transportu kołowego”.
W swoich szacunkach autor uwag błędnie założył, iż transportowana jest pełna objętość pojazdów, a nie tylko dopuszczalna masa (w przypadku mialu węglowego). Przy takim założeniu porównując objętości mialu węglowego z objętością paliwa alternatywnego otrzymał nieprawidłowy wynik wzrostu transportu = 10 krotność.
- W rzeczywistości do transportu paliw alternatywnych mogą być wykorzystywane przyczepy samorozładowcze o objętości 25, 30, 33, 37, lub 43 m³. Zakładając, iż będą miały średnią objętość 43m³, to przyjmując nawet sugerowaną zaniżoną gęstość nasypową = 0,12 t/m³ otrzymuje się w rezultacie wynik ok. 9 samochodów z paliwem alternatywnym/dobę, a nie 20. Dostawcy tych paliw oferują różne zestawy i nie można przyjąć do obliczeń tej jednej skrajnej gęstości nasypowej na poziomie 0,12, lecz od 0,19 do 0,35, tj. zgodnie z zapisem raportu. Na str.9 raportu opisano warunki wykorzystywania paliw oraz zapisano, że w przypadku paliw gorszej jakości, ze względów technicznych (przepustowość instalacji) będzie się ich spalać mniej. Jeżeli weźmie się teraz pod uwagę dane dotyczące paliw dostępnych na polskim rynku oraz ich kaloryczności to najbardziej opłacalne będzie wykorzystywanie tych paliw, które posiadają wartość opałową powyżej 18 MJ/kg, a ich gęstość mieści się w wyżej podanych granicach. Należy tu zaznaczyć, że gęstość nasypowa dla BRAM-u jest wartością rzeczywistą dla istniejącej instalacji. Również granulacja tych paliw mieści się w granicach od 5 do 40 mm za wyjątkiem ECO-GAL. Oznacza to, że nie ma konieczności instalowania dodatkowego odpylania hali magazynowej. Należy również zaznaczyć, że w przypadku braku paliwa o odpowiednich parametrach będzie się go spalać mniej. Tak więc ilość samochodów dostarczających paliwa alternatywne będzie taka jaką wyliczono w raporcie.

Ad. str.2 odwołania przed uzasadnieniem

- Ilość węgla 40 tys. Mg/rok jest ilością nominalną przyjętą dla produkcji klinkieru wynoszącej do ok. 320.000 Mg/rok oraz przy wartości opałowej ok. 26 MJ/kg.
- Cementownia może oczywiście spalać węgiel o niższej wartości opałowej i wówczas jego ilość musi być odpowiednio większa. Wskaźnikiem, który w sposób jednoznaczny charakteryzuje instalację do produkcji klinkieru jest ilość zużywanego ciepła na wyprodukowanie 1 Mg klinkieru. Dla pieca obrotowego w Cementowni „ODRA” S.A. wskaźnik ten wynosi 3600 - 3700 MJ/Mg_{klinkieru}.
- Ponadto na terenie zakładu jest również inna instalacja, nie powiązana z piecem do produkcji klinkieru, zużywająca niewielką ilość węgla kamiennego ok. 5-10 tys. Mg/rok do suszenia żuźla wielkopieczowego, tzw. suszarnie żuźla, która pracuje od wielu lat i nie była przedmiotem aktualnego raportu.

- Natomiast wartość górna podana przez skarżącego wynosząca 54 750 tys. Mg/rok jest nierealna do spalania w obu instalacjach Cementowni ODRA, ponieważ jest ona ok.1000 razy zawyżona względem jakichkolwiek możliwości technicznych instalacji.

Równocześnie, przekazuję w załączeniu kserokopię pism: nr SO-III-5010/254/10 z dnia 21.06.2010r. oraz SO-III-5010/312/10 z dnia 19.07.2010r., sformułowanych przez organ nadzoru nad stowarzyszeniami, w tym m.in. nad Stowarzyszeniem (Technologii Ekologicznych) SILESIA.

W świetle nieprawidłowości w rejestracji Stowarzyszenia stwierdzanych w pismach przez organ nadzoru, pomimo posiadania przez Stowarzyszenie ODPISU AKTUALNEGO z rejestru stowarzyszeń (stan na dzień 17.03.2010 godz. 13:52:53, Numer KRS: 000165898), rodzi się wątpliwość, co do legalności działania Stowarzyszenia w ogólności, w tym również w przedmiotowej sprawie.

Z up. Prezydenta Miasta

Małgorzata Rąbiega
Naczelnik Wydziału
Ochrony Środowiska i Rolnictwa

Załączniki:

1. Odwołanie Stowarzyszenia Technologii Ekologicznych SILESIA – pismo (bez numeru) z dnia 11.07.2010r.
2. Przedmiot zaskarżenia - decyzja Prezydenta Miasta Opola nr OŚR.I.BS.7670-114/09/10 z dnia 30.06.2010r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia.
3. Kserokopie pism nr SO-III-5010/254/10 z dnia 21.06.2010r. oraz nr SO-III-5010/312/10 z dnia 19.07.2010r.
4. Akta sprawy (zgodnie z wykazem dokumentów).
5. Raport o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia (Opole-kwiecień-2009r.).
6. Uzupełnienie do raportu oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia (Opole-grudzień - 2009r.), w zw. z pierwszym wezwaniem RDOŚ.
7. Uzupełnienie do raportu oddziaływania na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia (Opole-marzec - 2010r.), w zw. z drugim wezwaniem RDOŚ.
8. Raport (wersja ujednolicona) o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia (Opole-kwiecień-2010r.).

Do wiadomości:

(za zwrotnym potwierdzeniem odbioru)

1. Cementownia „ODRA” S.A., 45-005 Opole ul. Budowlanych 9
2. Przedsiębiorstwo Budowlane „REKONSBUD” Sp. z o.o., 45-005 Opole ul. Budowlanych 5
3. DIY Poland Sp. z o.o., 02-528 Warszawa ul. Rakowiecka 30A
4. BERGER BAU Sp. z o.o., 54-517 Wrocław ul. Szczecińska 11
5. „ODRATRANS” S.A., 50-227 Wrocław ul. Kleczkowska 5
6. P. Hawryluk Andrzej, 46-053 Łęczyny ul. Ozimska 58
7. STE „SILESIA”, 45-219 Opole ul. Tulipanów 10 (korespondencja: 45-219 Opole 9, skr. poczt. 1700)
8. Skarb Państwa – Referat Nieruchomości Skarbu Państwa - w/m
9. Gmina Opole - Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Geodezji i Kartografii - w/m
10. a/a